

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasabos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzör hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beigtatásért 80 kr

Morál lovagok.

„Más szemében meglátja a szátkát, de a magáéban nem a gerendát“.

E szálló-igét aligha magyar ember találta fel, mert egy nemzetnél sincs oly nagy mértékben kifejlődve az embertársát megszólalni, s tetteit felülbírálni tudás, mint épen a magyarnál. Mindenik egyegy morállovag.

A morális érzet ezen erős nyilvánulásának meg van az alapja, a mi abban keresendő, hogy a magyar faj mindaddig a mig hü maradt ő-ei szokásához, azokkal erényeit is örökölte; de fájdalom a modern civilizáció rohamos átvételével nemcsak szokásainak fordított hátát, hanem erényeinek is.

Erkölcsei érzete azonban nem halt ki teljesen a magyar fajnak, mert a fent idézett szálló-ige értelmét gyakran alkalmazza, csak hogy mikor alkalmazza öntetteit eltakarja s feltölti erkölcs-bíráskodásával, a helyett hogy javitana, ront.

Emberi gyarlóságunk tetteink palástolása által másokra «vetni a vizeslepedőt», s úgy tolni fel magunkat, mint a kik ártatlanok vagyunk, s ha sikerül e képmutatás, markunkba nevetve mosolyogjuk meg embertársaink hiszékenységet. Hja! mert a modern műveltség századvégi törekvése ma már az emelkedés minden áron a népszerűség sárral

mocsokolt létráján. A piszkos kéz, ha finom keztyű borítja, hatalmas ajánló levél.

A morál lovagok viselkedése, a refinéria netovábbjának kiesztelt képzetlenségével spékelve, gyakran semmisítenek meg olyan egyéneket, a kiknek a valóban szátkához hasonló büne, jóra való törekvésük mellett teljesen elenyészik, de jellemük szilárdsága akadály lévén a morál lovagok útjában, ezek által meg kell semmisíttetniök.

Ráfogni valakire, a ki társadalmi állása következtében társaság kedvelő is, hogy korhely, megbízhatatlan s ezzel előtte, a ki másképp karakter és képzetted egyed, bevágni az előre haladást: ma már nem bűn, sőt a ráfogónak, ki minden lelkifurdalás nélkül dobja ki a rágalmat ellene — lépcső a haladásra.

Feldulni egy család boldogságát, s megszensteleníteni annak földi mennyországát, ma már napi renden van és igen gyakran a tényeket azok hajtják végre, kik fejüket magasan hordják s mint ilyenek a morál lovagok szerepében tetszelegnek maguknak és a társadalomnak.

Gyakran kell elhallgatnunk olyan morál lovagok erkölcsi leczkéztetését, a kiknek bűneit ismerjük s kézzel fogható esetek bizonyítják erkölcstelen életüket, de erkölcstelenségekkel koszoruzott fejük

előtt meg kell hajlanunk, mert a hatalom emberei s mint ilyenek birnak eszközökkel, s oly készséggel, hogy hitvány tárgyként eltiporjanak.

S ha még is akad egy két ember, ki erkölcsi tisztaságának tudatában nyílt homlokkal szembe száll az ily morál lovagokkal és elkeseredésében leleplezi őket, még a hatóságok is nem az ő, — hanem a morál lovagok pártjára állanak, mert az egyik hatalomnak eszélyes védeni a másik hatalmat az igazsággal szemben is. »Lupus lupum non est.«

De vannak olyan morál lovagok is, akik nem használják a hatalmi összeköttetéseket sem, hanem önhatalmulag, élet és halál uraivá tolják fel magukat s kard és pisztolyal szereznek szaviknak értéket és nyomatékot. Ezek már nem is morál lovagok, hanem becsület nélkül becsületben utazó erkölcs betyárok.

Képzelt — illetve az ő különleges moralitási fogalmuk szerint elkövetett sértésért nem egyszer folyt már vér s nem egy jóra való egyén ártatlan élet-szikrája aludt ki gyilkos golyójuk által, fennen hirdetett, de annál sötétebb folatok által borított becsületükért.

A századvégi műveltség strébersége talán magasabb nivóra sohasem is emelkedhetik, mint most van, de minden fénypontnak ép úgy megvan az árny-

Aidu.

— A „Debreczen“ tárczája. —
Irtá: **Hero Despard.**

Az 1880-ik év elején Indiában voltam, Dahbolban. Bombaybol érkeztem oda a nővérem látogatására, a ki ottan csapszékkel birt.

Dahbolnak gyönyörű a fekvése, éppen a tenger és a Ghaut hegység nyugoti nyulványai közt, az erdőségek aljában huzodik el, miután pedig akkoriban semmi sürgős dolgom nem volt, ott maradtam s részint a környéken való kóborlással, részben pedig kalandvadászattal ölttem az időt. Ilyen kalandos kóborlásaim közt esett meg rajtam a következő különös történet.

Midőn valamelyik langyos estén a földre leszálló alkony kétes világánál a város tengerfelőli végében sétáltam, egy kicsi templom elé értem, mely a többi háztól elkülönítve, magában állott és a melynek homlokzatát a leggroteszkebb alakok díszítették. Az éppen akkor emelkedő hold világa által vetett árnyak a bejáratot anynyira elhomályosították, hogy abból misem látszott. Tökéletesen elhagyatottnak véltem a helyet és valami különös ösztönnek engedve, éppen beakartam lépni a kapu árnyában fekvő tornácába, a mikor a sötétből előbukkant emberi alak rohan reám, még pedig oly erővel, hogy a rögtönös lökés majdnem lekapott a lábamról.

Önkénytelenül kinyújtottam a karjaimat és támaszt keresve belekapaszkodtam a ro-

hanó alakba, midőn az egyensúlyt visszakapva s föltekintve: ime a leggyönyörűbb női arcot láttam magam előtt: olyat, melyhez hasonló hetedhétországban se pillantottam még meg soha.

Szépségének csodaszerűsége arra szolgált, hogy tehetségeim, a melyek különben okvetlenül cserben hagytak volna, most annál inkább élénkültek és még mindig karjaim közt tartván a nyarfalevél gyanánt remegőt, a mennyire hindostán nyelvtudományom éppen engedte, a következőképpen szólítottam meg.

— Mi ijesztett meg? Mi veszély elől menekülsz?

— Uram, — válaszolta lány, kellemes csengő hangon, melyet azonban a remegő feleletem halkított — sietnem kell; — s a karjaimból szabadalmi igyekezett.

Ismervén a vidéket, biztosan tudtam, hogy az előttem álló gyönyörű nőhöz hasonló ily késő esti órában háborihatalianul ki sem léphet az utcára: s miután angol-szász vérgyűlékem következtében minden iránt, a mi nő, különös előszeretettel viseltetem, rögtönös elhatározás szerint cselekedtem s így szóltam hozzá:

— Nem tudom ugyan, mi az, mi ily késő éjszakán a szabadba kerget; sem azt nem tudom, kinek az üldözése elől menekülsz: de azért szívesen elvezetlek oda, hova menni kívánsz.

— Nagyon messzire kell mennem innen még pedig magamban felelte gyorsan hadarva.

— Menjünk hát, — mondtam újból — elvezetlek a széped körébe.

Erre az ajánlatomra teste még jobban remegni kezdett s így felelt: — Nincs széped. De itt sem maradhatok. — Evvel elfordult tőlem s gyorsan tavozott.

En azonban épp oly hamar követtem; utcát hagytunk el utca után, miközben a legelhagyottabb mellekösvenyeken haladtunk végig, míg végre elértük annak a sűrű erdőségnek a szélét, mely a város keleti részén elterül. Itt hirtelen megállott s felém fordulva erőlyesen így szólt:

— Hagyj el. Ugyse segíthetsz rajtam.

Visszanéztem a város felé, azután az előttem elterülő erdő sűrűjébe s éreztem, hogy engedelmességek morális lehetetlenség.

— Azt hiszem, segíthetnék rajtad, ha elég bizodalma: helyeznél belem. Van egy nővérem, a kinek oltalma alá helyezhetnélek s ha bárkinek az üldözésétől tartasz, nála biztos buvhelyre találsz.

Ő angol orvosnő s annak szentelte életét, hogy társnőid között éljen s azokkal jót cselekedjen.

Lehetetlen leírnom azt a hatást, melyet e szavaim rá gyakoroltak s azt a változást, mely arcában visszatükröződött. Megkönnyebülés, kérdés, beleegyezés, kétely, bizalom ébredése volt, mi sötét fekete szemének mélységében támadt s onnan rám tekintett. Egy ideig önmagával tanakodva tétován állott s végre így felelt:

— Jó, beleegyezem, ha minden 7-ik na-

oldala, mint a tehetetlenség törvénye szerint a repülő golyónak egy bizonyos ponton túl alá kell hanyatlania.

A morál lovagok fénykora most magaslatán teljes pompájában van, mert elkövetett erkölcstelen tetteiket annyiféleképpen tudják elnevezni, hogy se szeri se száma.

Van társadalmi morál, van politikai morál, van egyéni morál, hivatali s ki tudná előszámolni, hogy mi mindenféle morál, melyek mindenike egy egy külön kaszt s elég ezek egyikében otthon lenni és a többiben erkölcstelenséget elkövetni arra, hogy az az egy megvédje a többiek posványának elborításától.

De egy morálnak ereje ha felébred a stréber morál lovagok bukása okvetlenül be fog következni. Ez a morál a társadalom erkölcsi érzülete, mely már csömörlésig jóllakott a feje fölé emelkedett morál lovagok tulkapásaival.

A közelgő vég tisztító szele már itt ott fujdogál és e gyöngye szellő fuvallatai is sokakat ingatott már meg, hogy azonban bekövetkezzék a társadalomnak teljes megtisztítása, viharra van szükség mely elsőpri öket s méltó jutalmukban részesíti, a mi nem más, mint a megvetés.

Ezt — a megvetést — van hivatva a társadalom tiszta és minden befolyástól ment morál érzéke, részükre kiszolgáltatni, a mi ha késik is bizonyosan nem marad el, mert a társadalomnak ennek e biráskodásnak a gyakorlásában tovább vesztegetnie nem lehet, nem szabad.

Virgula.

A felsőház ülése.

A főrendek is foglalkoztak már és pedig még rohamosabb gyorsasággal letárgyalták, vagyis inkább felolvastatván athallgatták szo-

kat a különösen gazdaságilag rendkívül fontos törvényjavaslatokat, a melyekkel a képviselőház is oly módon foglalkozott, mintha csak egy vagy más vicinális vasutról, nem pedig államéletet melyen érdeklő kérdésekről lett volna szó.

Hiába! . . . A főrendház megszokta, hogy a képviselőházban vannak választott törvényalkotók, a kik a tárgyakban hivatásosan és szakszerűen szólhatnak, tehát amit ott bölcsességgel megalkotnak, nekik nem illő és nem is lehet nagy uri affektanciával elrontaniok, hogy az ő hozzájárulásuk a két kamararendszer által megkívánt formalitás. Pedig amiben a képviselőházban a parlamenti kötelezettség nem enged szabadon nyitkozni, a méltóságos főrendek erkölcsi és anyagi nagyobb függetlensége inkább megengedné, hogy az elebök kerülő tárgyakhoz szabadon szólva, a törvényjavaslatok gyengeségét, vagy netalán az azokban rejlő állam érdekelletességét s b. kimutassák, ha lehet az ilyeneknek törvénynyé valaszt meggátolják és megmutassák, hogy a nemzet testének nemesak külföld mázzal bevont dekoruma hanem tevékeny, munkás és felelőseket organuma . . . a haza halájjára érdem-sült testület.

Rövid három óra alatt 33 pontból álló napirendet és ezek közt 19 törvényjavaslatot letárgyalni! . . .

A felsőház üléset Károlyi Tibor gróf elnök nyitotta meg.

A kormányt hat miniszter: Széll, Hegedüs, Lukács, Darányi, Ploss és Cséhi képviseltek.

Elsőször megválasztották a szükséges számú tagokat a horvát regnikolaris deputációba, közjogi és törvénykezési bizottságba s míg ez a választás keresztül ment, az elnök az ülést felfüggesztette.

Rudnyánszky József br. előterjesztette a mentelmi bizottság jelentését, melyet Kemény Árpád br. és Szalavszky Gyula mentelmi jogának felfüggesztését indítványozta. Nevezetteket kiadták.

A napirend 4-22. §§. alatti kiegészítési és ezzel összefüggő javaslatokat szintén Rudnyánszky J. ismertette és pedig az egyesült harmas bizottság jelentését a vám- és kereskedelmi viszonyok rendezéséről szóló javaslatról s hogy a bizottság a javaslatot «örömmel és megnyugvás-al» ajánlja elfogadásra.

Kevesen szóltak hozzá.

Zichy Nándor gróf, a mint már ez

egy ó-konzervatív és még a mellett ultramontán elvekben megcsökönösödött magnástól nemis kelt valami nagy megütközést: alig hallható szavakban prókatoroskodott a közönség mellett úgy, hogy az még a főrendekben is visszatetszést keltett. Szerinte és ebben talán unikum — az ő politikai hitvallása, a melyhez kell az ország követelményét is alakítani — a közönségben áll a vámtérület is illetőleg a monarchia erőssége, a mely közönséget nem csak gyöngíteni nem — hanem erősíteni kell. (Ez a gf. Ur meg mindig a «Viribus unitis» és az öszsmoarchia jegyében utazik és az ilyen soha sem ér el az önálló Magyarország fordító pontjaira!) Elveit nemis kísérelte helyeslen, hanem igenis a végnyilatkozatot, hogy a törv. javaslatot elfogadja.

Minő más a másik főrend, aki szintén magnás, de amaz id-geből öröklött osztrák-magyarországi nékül — valódi magyar érzékkel, magyar felfogással és magyar akarattal — Prónay Dezső br., aki szintén kifejezi ugyan teljes elismerését Széll Kálmán iránt a kibékülés ügyében kifejtett érdeméért, a javaslatot azonban nem fogadja el, mert Magyarországot behagyja gyarmati helyzetében. Nem csoda, hogy elterjedt Magyarországon az a hit, mely szerint Magyarország Ausztriától vámvonakkal való elkülönítése káros, mert hiszen a mikor az elkülönítés megvolt, mindig az volt az értelme, hogy szabadbehozatal Ausztriából, korlátozott kivitel Ausztriába.

A gazdasági szövetségben való élés csak veszteséggel és engedményekkel járhat. Eleget rámutatni az iparnak hanyatlására, a mely a munkászeket kivándorlásra kényseríti. Politikai szempontból a nemzeti hatalom kérdése a szövetségi viszony megszűntetése.

Apró helyi politikai harcokat vívhatunk, de állami egyéniségünk soha ki nem domborodik, amíg külön gazdasági életet nem folytatunk. A mostani viszony olyan, mint mikor a sokaig fogságban tartott madár a kalitka nyitva tartott ajtaján nem repül ki s azt mondja: szabad vagyok, ezért maradhatok rab.

A viszonyosság hallgatag megadása mellett még képzelhető a rendelkezés önállósága, de ahogy most van, úgy nem. Biztonságot pedig semmi esetre sem nyújt. Nagy óvatosságot követelnek az osztrák kormány igatag nyi-

pon kijárhatok magamban és a magam útjára mehetek.

— Mindenben szabad leszesz, nagyon természetesen — biztosítottam rögtön.

Ez az ígéretem oly megnyugtató volt s elannyira tova üzött minden kérelmet a szívemből, hogy kezét rögtön a karomra nyújtotta mondván: ve ed megyek.

Nem tetováltam a fiatal leánykát azonnal a nővéremhez vezetni, ki, mint már mondtam, azon célból jött el Indiába, hogy a keleti népek női között aldasosan működjék. És csakugyan alig pillantottam meg Aidut s alig hallotta történetét, azonnal úgy fogadta a lányt, mint ahogy a magunk fajtájukat fogadni szokta s rögtön el is helyezte nálunk s a mint mult az idő s a mint szereleimeltő természetét megismertük, azon meggyőződésre jutottunk, hogy a körülöttünk zibongó emberek tengeréből s mélységéből a legértékesebb gyöngyöt haszunk ki magunknak.

Bubánatossága dacára is kedves volt s midőn a helyzet szokatlansága ki-sé enyhült, azon meggyőződésre jutottunk, hogy ragyogó, bár még műveletlen szellemmel van dolgunk.

Nővérem nagyon is komolyan avval az eszmével foglalkozott s azt a reményt táplálta, hogy Aidu — így hívták az élettársunkat — kiváló segítségével fog szolgálni elvált munkájában; bár a magam részéről már itt megjegyezhetem, hogy nekem egészen más terveim voltak vele.

Néhány heti együttlét után mely szerelemre lobbantam iránta s ha valami megma-

gyarazhatlan körülmény nem bántott volna, okvetlen megkérem, hogy feleségemmel legyen.

Az a megmagyarazhatlan titokzatossága a következőkben állott:

Bar a legvirulóbb egészségnek örvendett, s gyengéd bár, de fúrge és rugékony testalkattal és szervezettel bírt, soha senki se látta, hogy Aidu akármilyen ételt magához vett volna.

Eleinte azt hittük, hogy csupa alszégényből nem eszik nálunk, nehogy terhükre legyen s tán másutt él valami olcsó eledellel, amit titokban szerez. Minden e kérdésre vonatkozó nógatásainkra kitérően, vagy egyáltalán nem felelt. Egyszer járt ki minden héten, hogy azt a köztünk megállapított esteli sétáját megtegyje.

S a táplalkozását környező titokzatosság, melyen eleinte annyira megütköztünk, napról-napra nagyobb homályba burkolódzott s érthetlenebbé vált, a mennyiben Aidu napról-napra virulóbb egészségnek örvendett s az erősnök induló granátalma megfestesüléseinek látszott. Valóban valami szelemi hatalomnak, valami tulvilági lénynek lehetett volna tartani, mely emberi alakot öltött.

Dacára e titokzatosságának, csakhamar bekövetkezett az a nap, midőn szerelmemnek ellentállani többé már nem bírtam.

Feltekenységem már határt nem ismert, türeltellennek találtam, hogy ő eltávozzék szemem elől, hogy megátogasson nem tudom kit, elmenjen nem tudom hová s elhatároztam, hogy véget vetek e bizonytalanságnak az által, hogy egyenesen megkérdésem őt magát.

A hét ama uapjainak egyikén, midőn alkonyatkor hazulról távozni soha el nem mulasztotta, visszatérte után fölkerestem a lugásban, hol magánosan ült s mellé telepedve kezeim közé fogtam kicsi kacsóját.

— Aidu, észre kellett venned bizonyára, mennyire szeretlek — szölitottam meg hirtelen.

Ínkább kiolthatnám a magam halhatatlan belkének öntudatát, semhogy elfelejthetnem valaha annak a tekintetnek jelentőségjeljes mélységet, a melyet rám vetett, midőn szememmel rám emelte: Oh! a Nyugatnak hideg és számító lakója, bár örökre éjen, sohasem lesz képes felfogni s megérteni végtelenségét annak a szerelemnek, mely a lotuszvirág keletéből fellakad s mely Aidu szemében is nyilvánult, midőn azok pillantása tiszta és teljes vallomást tett az érzelmeiről.

— Szeretlek — suttogta halkán. Csak a saját szavaimnak volt a viszhangja, de mi sokat mondó vallomás!

— S nem fogsz többé kimenni magadban Aidu? — könyörögtem neki.

— Megfogom kiserelni, hogy óhajod szerint cselekedjek, még akkor is, ha nem leszek képes rá — felelte gondolkozó, méléző hangon.

Miután már igen sokat nyertem, bizonyos tekintetben meg is voltam elégedve, de feltettem magamba, hogy — a mire most már jogot is szereztem — ha legközelebb ismét titokteljes útjára indulna, mégis okvetlenül követni fogom. Abban a reményben ringattam magamat, hogy nem fog elmenni; de később észrevettem, hogy kisompolyog a házból s meg-

latkozatai s az osztrák pártok magatartása. Ausztria belügyei nem olyanok ma, hogy a vele való szövetségben való élés nekünk erőt és hasznot juttathatna. A német hegemoniáért folyó küzdelem máris kétségessé tette az osztrák alkotmány fennmaradását. Előkészületeket kell tennünk tehát a vámterületi önállóságra. Az előkészületekre elegendő 3-4 év. Miért tolták ki tehát a határidőt 1907-ig? Kétségkívül azért, hogy a magyar közvéleményt jobban előkészíthessék a vámközösségi viszonyok hosszú időre terjedő szabályozására ami pedig nem magyar érdek, hanem érdeke egy nemzetközi pénzcsoportnak. A természet háztartásában a legkisebb parány erő kifejtése sem vesz el egészen, megvan győződve a szónok, hogy az ő egyedül való felszólalásának ereje sem semmisül meg.

Nem fogadja el a javaslatot.

Utána nem volt más szónok tehát az elnök az ülést bezárta.

A Prónay br. méltán harast keltett beszédének hatását ellensúlyozni kellett s erre a kiegyezés mestere Szell K. vállalkozott a mára képviselőházból nagyon ismert érveivel, a melyek ugyan jók lehetnek, a közösség imádói előtt, de a független Magyarország tisztelői és akarói előtt nagyon gyöngék sőt meg sem állhatnak. Mert mi köze az ország biztos gazdasági berendezéseinek a közösséggel s vajon nem épen a hosszú bizonytalanság, a mely Ausztriához való viszonyunkból kel, parancsolja azt, hogy az önrendelkezés bizonyosságába helyezkedjünk. S ha azt mondja Szell, hogy az önálló vámterülettel csak a legutolsó pillanatban kívánunk élni, — tehát felteszi az eshetőséget, hogy azzal kell is élni, — mi azt kérjük, hogy miért nem bontakozott ki a bizonytalanságból azzal, hogy már most élt volna, amivel kell csakugyan élni. És az önállóságban magy az állam védi meg érdekeit, miért tehát azt a közösségben csak lehető védelemre bízni s ily feltevéseknek adni az elsőséget. A közösségben leköltötség van, hiába tagadja ezt a miniszterelnök, s Ausztria túlhaladt ipari szupremenciája lenyomva tartja Magyarországot ipari, kereskedelmi sőt még mezőgazdasági érdekeit is. Ezt beláthatja mindenki: de nem látta be a felsőházban senki, mint az egy Prónay br. mert mindazt, mind a többi egyhangulag és további vita nélkül fogadta el.

Aztán D a r u v a r i Alajos jelenté be a

választások eredményét. Végén C s á s z k a érsek felt sablonosan eleget a főrendihazi illemnek a trón iránti szokásos jókívánások tolmácsolásával.

Miután pedig a jegyzőkönyvet meghitelesítették 2 órákor már az ülésnek vége is lón.

BELFÖLD.

A néppárt szövetsége a nemzetiségekkel. A néppárt vezetősége ismételten elhárítani igyekezett magáról a vádat, hogy a nemzetiségekkel paktál; pedig ep e legutóbbi időben a tótokkal formális fegyverbarátság kötése iránt folytatott tanácskozások, amelyek eredménye szerint a külön tót nemzetiségi párt alakítása el fog maradni, mert a néppárt hajlandónak mutatkozik a tót nemzetiségi párt követeléseit nemcsak támogatni, hanem öntemérüknek a képviselőházba való jutását is elősegíteni. A vág ujhelyi népgyűlés után a tót vezetők bizalmas értekezletet folytattak melyben elhatározták, hogy az országos néppárt tárgyalásokat indítanak az iránt, hogy a néppárt és a tót nemzetiségi párt közti fegyverbarátság létesüljön oly formán, hogy a legközelebbi választásoknál kölcsönösen támogassák egymást. Azon esetben, ha egyes kerületekben a magyar támogatni fogja a tót nemzetiségi párt jelét, akkor külön pártta nem alakulnak, hanem mindenütt a néppárti jelölteket fogják támogatni. Hogy e megállapodás létesült, az kitűnik abból is, hogy a «Kostyal» című néppárti lapot már a «Narodni Novina» című nemzetiségi lap is ajánlja a tót olvasóknak; holott az előtt mindig támadta. Azonkívül a legközelebbi Nyitrai megválasztandó tót nemzetiségi népgyűlésre meghívták az országos néppártot is, mely egy szónokkal lesz képviselve.

Küldöttség a közoktatási miniszternél. A gyöngyösi állami elemi iskola gondnokának küldöttsége tiszteltet a közoktatási miniszternél, a küldöttséget azonban a miniszter távollétében Zsilinszky Mihály államtitkár fogadta. Visontay Soma orsz. képviselő vezette a küldöttséget s Dudás Adolf szónok utján panaszt tettek azon tömeges áthelyezés ellen, melyek utóbbi időben a gyöngyösi tanítók s az igazgató közt kiütött viszalykodás miatt történtek. Az államtitkár megígérte, hogy az ügyet megvizsgálja s a netán esett sérelmeket orvolya.

A románok passzivitása. A »Pol. Cor.« egy budapesti levélben konstatálja, hogy a románok passzivitásának megszűnéséről szóló hírt illetékes oldalról nem erősítették meg, sőt úgy látszik, hogy a dákoromán köröknek az ilyen határozat sehogy sem tetszenek. Eről az oldalról ugyanis hangsúlyozták, hogy az ugynevezett nemzeti választmánynak van joga dönteni ebben a kérdésben. Ezt az agitáló választmányt azonban államellenes üzemeltetés miatt feloszlatták és a legesekelebb klatás sincs arra, hogy ismét megengedjék neki, hogy folytassa aknamunkáját. A románok passzivitása olyan jelszó, a melynek jelentősége nagyon tulbecsülik. A passzivitás ugyan is a várságban nincs is meg, hanem csak mint jelszó él, melyet azonban az a sok román várszó, kik tömegesen részt vesznek a választásokban, egyáltalán nem követ. Tudvalevőleg román nemzeti képviselők is ülnék a magyar képviselőházban és a magyar-cesár mandátum, mely Goldis Jánosnak, a magyar csékei kerület képviselőjének püspöke való megválasztásával most gazdát cserél, ismét egy román ember Kupsa dr. kezébe jut. A duzzogás politikáját, melyet a dákoromán utópiákkal eltelt szellemi proletáriátus prédikál, csak bizonyos tulzással lehet a románok passzivitásának nevezni.

A román parasztság Magyarországon minden izgatás ellenére nem irredentista és nem dákoromán és a román intelligenciának az a tekintélyes része, mely most a közéletben élénk részt vesz: a nyílt választási küzdelemben bizonynyal sikeresen szállna szembe az államellenes bujtogatókkal. Még ha néhány agitátor mandátumhoz jutna is, ennek legalább meg volna az a haszna, hogy panaszaikat az országgyűlésen adnak elő, hól bizonyára megadnak neki a megfelelő választ s így a közvélemény foruma előtt világosan bebizonyulna, hogy elnyomatás nincs s hogy a mit hazugan elnyomatásnak neveznek, az nem egyéb, mint pusztá védekezés az irredentista üzemek ellen, melyeket egy állam sem ürhetne el. A dákoromanizmus leleplezése, hogy nem kulturális jellegű, hanem államellenes törekvések vezeték, kétségkívül igen alkalatlan volna a most titokban áskáló izgatónk. Ezért egyelőre nem hisszük, hogy hajlandók volnának most feladni a passzivitás jelszavát.

indul, nem mint máskor, hirtelen, hanem bizonyos tétovázó lassúsággal, mintha saját akarata ellen es-lekednék. Könnyű volt őt követnem, mert határozottan ismert és többször járt uton haladt s egytlen egyszer sem tekintett hátra. Egyenesen végig ment a helység háza között, a külváros kertjei közt elvezető gyalog uton, míg oda nem érünk az erdőszélre, hol azon az első estén találkoztunk volt. Nem hihettem, hogy Aidu esőtéten ránk tekintő erdőszébe behatolni akarjon.

De igen; itt sem tétovázott, hanem egyenesen a legsűrűbb bozótba vette útját, a rekettyék közt, az ösvény nélküli sűrűségben, indák és gyökerek fölött oly biztosan haladva, mintha ismeretes és nagyon sokszor járt ösvényen menne. Én pedig egyre követtem, a kíváncsiság oly élénk érzete által üzetve, mely a vadállatok éles érzékével ruházott fel, mert daczára a sötétségnek egy perczre se vesztettem el szem elől; de a míg ő csak könnyedén és gyorsan haladt, engem jóformán az izgalom hajtott, míg végre megállt s egy hatalmas fának sudarához támaszkodott, mintha várna valakit. Én is megálltam, reszketve az izgalomtól és várva a történendőket.

S csakugyan meg is történt az, a mi szóta, mintha tüzes vassal égették volna belé, emlékezetemből kihalni sohasem fog.

A mint ott állott mozdulatlanul, s karsu termete, hófehér öltözetében gyönyörűen vált le a fának s bozótba sötét háttéréről, észrevettem, hogy Aidu szemei a sötét, füves talaj bizonyos helyére irányulnak. — Pillantásom bizonyos helyére irányulnak. — Pillantásom követte az övét. Eleinte nem láttam mást, valami halvány sugarat a labai előtt nőtt fü-

közöt, mintha két egymás mellett foszforeszkáló Szent János bogarka terjesztené a fényét; de a mint ez a fény nagyobbodott, mo-t egy sötét feje a körvonalait is láthattam. Egyre fényesebbé, egyre világosabbá, csillogóbbá lett az a villamos fény világ, míg egyszerre előtűnt egy hatalmas csörgőkigyónak a feje, melynek ragyogó szemei egyre bővebben, egyre hatalmasabban arasztottak azt az idegenszerű fényt. Az iszonyattól, rettegéstől megkapatva tekintetem Aidura! Ő merően nézett bele azokba az égő, gonoszpillantásu, vészjósló szemekbe, melyek ragyogása egyre nagyobb fénykört világított meg, míg végre a lánynak átszellemült arcza, remek termete, a kigyónak összegöngyölt teste, de sőt a közvetlen közelében fekvő fak és bokrok is egy fényárban u-ztak, mintha két ragyogó nap összpontosított sugarat érnék egész környezetét.

Ez összpontosított pillantás hatalma alatt Aidu mozdulatlansága is tovatűnt, lassan felengedett. Egész teste, alakja megnőtt a szemem előtt átalakult, átszellemült s olyannak tűnt fel, mintha minden földi, minden anyagi tovatűnnék belőle s a balandó hüvelyetől megszabadulva tiszta eszmenyként, halhatatlan részecskékből nőne nagyra előttem. Ragyogó szépsége leirhatatlan volt; tiszta eszmenyi megnyilatkozást képezett.

S most a szörnyeteg lassan-lassan felemelkedett, kibontakozott e gyűrűből, míg csak ravasz, csillogó, villogó szemei gyonalba nem estek, egy magaszágba nem értek annak a nőnek mosolygó, harmatos szemével, kit én annyira szerettem. Kecsesen előre halott s gyengéden megsimogatta a pikkelyes

kigyónyakat. Borzadály futott végig egész testemen.

Rögtön megvillant agyamban a borzasztó bizonyosság, hogy itt a regeiek misztikus kigyómádásával van dolgom, mely India egy némely vidékein még ma is divik; és hogy Aidu, az én Aidum akaratlan eszköz e vallásfelekez t papjai kezében. kiknek veszedelmes hatalmától hiába igyekezett szabadulni éppen akkor, éppen azon éjjel, midőn először találkoztunk.

A legellentétebb érzelmek rabja voltam és telkaptam a földről egy ott heő és követ és a felegyenesedett csörgőkigyóra dobtam. A feje alatt, nyakon találtam, alig néhány hüvelyknyi távolságban Aidu szeplőtelen, fehér márványként ragyogó álláról és a midőn a rut állatfej hirtelen visszacsúszott az összetekergett testrésze, majd a földre lehányatott, a csodálatos villamosfény is tovatűnt s Aidu szivszaggató sikoltása keltette fel az erdő visszhangját. Hozzáugrottam s felkaptam a karjaim közé.

— Aidu! drága szerelmem! kiáltottam, beszélj hozzám.

De bájos termete visszahányatott s a szempillák lassan lecsukódtak szerelmem szemem fölött.

A félelmetes varázs meg volt ugyan törve, de oh, mily drága áldozat árán! Midőn kelletnél gyorsabban vetettem véget a különös delejes hatalomnak, ugyanakkor zártam el azt a forást is, melyből édes teste táplálékát nyerte.

Aidu meg volt halva!

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, jul. 12. (Debr. ered. táv.)
Érk. d. u. 1 óra 46 perczkor.

Ma délelőtt tartotta a képviselőház utolsó, formális ülését. Felolvastatott a kir. kézirat, mely az országgyűlést szept. 28-ig napolja el.

Azután Pichler Győző intézett sürgős interpellációt a miniszterelnökhöz az egész országban felháborodást keltett mócsi kinzások ügyében. Szell miniszterelnök azonnal válaszolt az interpellációra s a leghatározottabban kijelentette, hogy abban az esetben, ha a hírlapok közleményei igazaknak bizonyulnak, — a legszigorubb eljárást fogja indítani úgy a mulasztást elkövető Sárközi főispán, mint a kegyetlenkedő, embertelen tiszviselőkelen.

Az orosz trónörökös halála.

Pétervár, jul. 11. A hivatalos lap a következő császári manifesztumot közli:

Alexandrovicz György trónörökös nagyherceg, szeretett fivérünk június 28-án Abasz Tumanban meghalt. A nagyherceg betegségét, úgy látszott, a megkezdett gyógy mód és a deli éghajlat hatása talán enyhítette volna. De Isten másképp határozott. — Zugulodás nélkül alvetjük magunkat Isten határozatának és felhívjuk minden hű alattvalónkat, osztozkodjék mély bánatunkban és imadkozzék boldogult fivérünk lelki nyugalmaért. Mostantól kezdve, addig, a míg Istennek nem tetszik bennünket fű születésével megáldani, a trónörökösödési joga a trónörökösödési törvény alapján szeretett fivérünkre Alexandrpvics Mihály nagyhercegre száll. Miklós.

Az olasz rablók.

Sessari, jul. 11. A morgogliai erdőben tegnap végbement harcából életben megmenekült két bandita ma meglepett egy katonát, ki őrségtől szomszagságát oltani eltávozott és puskalövésrel megölte őt. A lövés zajára a közeli őrség egy altiszje s néhány katonája a helyszínre jött s rövid harc után megölte mindkét rablót. Ezzel a muoi kerület összes rablóit artalmatlanokká tették

HIREK.

Juliusban.

Tegnap délután egy bősörményi asszony a dohánygyár mellett leugrott a megindult vonatról melyre tévedésből ült. Egy kis bórhorzsoláson kívül semmi baja sem történt.

Ime: a nap szenzációja!
Mekurtitva is szörnyűség.
A lap hasábot hozhat róla,
A mikor ily nagy a bőség.
Az olvasókat lázba hozza
Ez a szokatlan nagy eset:
Egy asszony a futó vonatról
— Borzasztó! — majdnem leesett.

És ez így megy most napról napra,
A czápa, kizyó elmarad,
De belejön könnyen a lapba,
Ki megüli a szamarat,
Ki nem ment el az orfeumba
S temetőben tart randevut,
Kinek fürdön van az anyósa
S ki látott bokszszal kongurut.

Ki a kisvonatról leugrik,
Arról öt sorban zeng a dal
S ki a kisvonatra felugrik,
Azé a teljes diadal!
Szükség van a laptöltelékre,
Hogy hir legyen, csak az a fő,
Erre pedig jó vonat, utca,
De főképen a temető.

A temető így júliusban
Remek, jó téma s érdekes,
Erről akármilyen khórusban
Zeng a riporter-énekes.
A ki reklámra, hirre vágyik
Juliusban lépjen elő:
Babérokat könnyen szerezhet
Az árnyas, hűvös temető! . . .

Bandi.

* A város és a Petőfi-émlékünnep. Két vezércikkünkben is megemlékeztünk arról a hanyagságról, melyet Debreczen városa a nagy költő halálának 50-ik évfordulójával szemben tanusít. Az egész ország mozog, lelkes ünnepre készül, csak Debreczen marad némán és tétlenül. Ezelőtt két évvel a debreczeni hírlapírók Dankó Pista daltársulatának közreműködésével a kollegiumi Petőfi-szobor előtt szép ünnepség keretében emlékeztek meg a nagy költőről. A jó példát azonban a város nemes tanácsa nem meri követni, mert fél, hogy illojalitás lesz a forradalmi költő ünneplése. A városi tanács — úgy látszik — lassanként minden lap előfizetéséről lemond, mert különben a budapesti lapokból tudomást szerezhettek volna, hogy maga Wlassics minster is egyik előkészítője a kegyeletes emlékűnnepnek. Debreczen város nem tagadhatja meg multját! A kik most a város élén allanak, a multa visszatekintve merítsenek egy kis hazafias lelkesedést, s tegyék meg az előkészületeket az ünnepély megtartása iránt. Ezt nemcsak mi, de a polgárok összesége is kívánja és követeli.

* Egy korai fürdő-levél. A fürdőzésre nem jár jó idő, mint azt velünk egy Bártfáról irt levél is tudatja. A levél a következő:

Tekintetes szerkesztő Ur!

Tudósítói kötelességem már régóta zaklat, hogy b. lapjának a debreczeniek nyári otthonáról, Bártfa fürdőjéről egyet-mást megírjak, de egyelőre csak egyet írhatok, t. i. hogy itt atkozottul rossz az időjárás. Mast jobb időre kell hagynom. — Nyolcz nap óta tarózkodom a gyönyörű és mintaszerűen berendezett fürdőben, de még egy sem mult el eső nélkül. Így hát nem csoda, hogy a fürdő vendégek kedve elázott.

Az erdő felséges sétányai a nedvesség folytan élvezhetetienek. A közönség reggel és este többnyire az uj fedett sétányon szorong, mely jelentékeny terjedelme daczara sem képes a nap-nap után szaporodó vendégeket befogadni.

Az utolsó kurlista július 6-ig 452 családot mutat ki 934 személylyel, de azóta a vendégek száma jelentékenyen megszapordott, úgy hogy a jelenlegi létszám bátran tehető 1500 személyre.

Debreczen aránylag még elég gyéren van képviselve. A kurlista adatai szerint itt tartózkodik: Napassy Miklósné és fiai, Tóth Jánosné, Klein Ignaczné; Bechert Mánó és családja Katz Hermanné, Szatmáry Mihályné és leányai, Scherer Aladárné, Özv. Varjassy Istvánné. Szathmáry Mihályné, Hajdu Gyuláné és fiai, Mandel Jánosné és hugai, Rosenfeld Salamonné és gyermekei, Schwarcz József és családja, Glück Miklósné és gyermekei, ifj. Schwarcz Vilmos és családja, Szabó József főszámvevő és leánya, Reichmann Árminné és leányai s b. összesen mintegy 20—25 család 90—100 személylyel.

A fürdő-telep nagyszerűségéről, az ez évben elkészült gyönyörű kursalonról és a fürdőhöz tartozó egyéb nagyszerű épületekről, a folyton épülő szép nyaralókról, az átáskított és tetemesen kibővített sétányról, az igazgatóság által fentartott mintaszerű rendről és példás tisztaságról, nemkülönb a posta és a fürdő-kirendeltség precziz funkciójáról banális dolog volna részletes leírást adni, de kinek is volna ehhez kedve ebben a locs-pocs időben? Hagyom hát ezeket jobb, verőfényes napokra s maradok a tek. szerkesztő urnak

kész szolgálja

Simonovits.

* A megmagyarosított krigsmedália. Egy olvasónk írja a következő érdekes dolgot: Kassán megmagyarosították a krigsmedáliát. A saját szememmel láttam a magyarosítást, melynek a históriása a következő: Kassán voltam családom meglátogatására. Vasárnap, a Lajos-forrás fürdő park bejáratához közel egy padon telepedtünk le és neztük a pezsgő etetet. Nemsokára egy körülbelül ötvenéves, magyarruhás, kikent bajszu ember lépett be a fürdő parkjába. Büszkén, kidülesztett mellére két érem volt föltűzve. A vörös szalagos jubileumi érem mely manapság meg van minden épkez lábú embernek, mindjárt fölismertem, a másikat azonban, melyen ugyancsak a király reiefképe volt nemzetiszínű szalagra akasztva; nem tudtam megmagyarázni magamnak. A bácsi tovább sétált és nekem szőget ütött a fejembe a nemzeti színű szalagra akasztott érem. Nemsokára találkoztam a keménytartásu emberrel, odaléptem hozzá és fölvilágdsítást kértem tőle:

— Bácsi miféle érdemjel ez? Hadd nézem meg!

És mit láttam? A hadi érem volt, a krigsmedália, de fakete-sárga szalagjáról lépve s nemzetiszínű szalagra akasztva büszkélkedett a jubileumi érem mellett. Tulajdonosa látván meglepetésemet, kissé tótos kiejtéssel, készséggel megmagyarázta ezt a metamorfózist.

Boszniában kaptam, de magyar embernek nem illik fekete-sárga pántlikás metáliát viselni, azért eldobtam és nemzeti pántlikára akasztottam föl a magyar királytól kapott medáliát.

* Nyári multság. A debreceni iparos ifjuság önképzőegylete által július 16-án vasárnap tartando balyu-mulatságra a 100-as bizottság mindent elkövetett, hogy az fényes és jó sikerű legyen. Any gy áldozattól sem riadt vissza, hogy a közönségnek ezen estét feledhetlenné tegye. A szépségverseny és világposta díjai a városház épület alatt Tóth Ferencz czég kirakatában láthatók. Az igazán művészes tárgyak, keszitőjöké, Dávidházy Kálmánt dicsérik, ki arra törekedett, hogy a szerencsés nyerőknek igazán örök emlék legyen. A balyumulatságon az ifjuság dalköre is fogja mulatni a közönséget.

* Egy debreczeni fű verskötete. Kiss Pál, ki a debreczeni akadémián végezte jogi tanulmányait s kinek több hangulatos versét közöltük lapunk hasábjain, verskötetet ad ki. A fiatal költő a következő előfizetési felhívást küldte be hozzánk:

Versek czim alatt 8—10 ivnyi terjedelmű költemény-kötetet akarok kiadni. — Hosszabb-rövidebb lélekzetű versek lesznek a kötetben a szerint, a mint különböző tárgyak a melyekről szólnak — éppen megkivánták. Fiatal, jogász koromban, ifju vérrel, ifju hévvel irtam e verseket s annak idején különböző lapok hasábjain láttak napvilágot. A hazaszeretet szent érzelmétől, a szerelem édes hevétől le egészen korunk satirikus alakjainak a látásáig sokféle tárgy — természetesen különböző akkordokban — rezgettette meg lelkem hurjait. A muzsák megkínáltak a castaliai forrás vizéből és én énekeltem. Mennyit kaptam, mennyit ittam e forrás vizéből, azt majd verseim olvasói mondhatják s mondják meg.

Nem a hiúság, vagy talán a fenmaradó dicsőség óhajta a szót önzárta, hogy most — irasuktól 2—3 év után — összegyűjtve kötetben is kiadom verseimet. Nem bánt engem az, ha a Parnassosra vezető lépcsőknek csak a legalsó fokán is kell meghúzódnom verseimmel. — De ha már megirtam — legyen csak egy emlék — kötetbe is szedtem! A „Versek“ előfizetési ára 1 frt; a kivet érdekel — a kik még nem tudják vagy csak részben tudják — milyenek verseim, ezt az 1 frtot a czimemre küldjék. — A kötet az előfizetési pénzek beérkezése után jelenik meg. Makón, 1899 évi július hó. Tisztelettel Kiss Pál.

* **Szökött toloncz.** A miskolczi rendőrkapitányság országsszerte körözötti Uhlár László b.-ujvárosi születésű csavargót. Uhlárral már az ország minden hatóságának meggyűlt a baja, legutóbb Miskolczon került a rendőrség börtönébe. Illétőségi helyére kellett volna tolonczolni, de megszökött. Ha valamelyik hatóság reá talál, küldje tolonczuton Miskolczra.

* **Tolvaj kasszatündér.** Leicher Kati 19 éves fiatal kasszirón sokáig osztogatta kecses mosolyait Nyiregyháza egyik kávéházának kasszájából. Egyszer azonban a szép leányka eltűnt. Mikor gazdája is utána nézett, látta, hogy egy és más értékes dolog vele együtt eltűnt. Jelentést tett a törvényszéknél, mely most a fiatal hölgyet országosan körözi.

* **A cigányok ellen.** Faraó népére rossz idők járnak. Annyi galibát csináltak már, hogy a hatóságok lasscskán megunják a folyton ismétlődő „cigány stikliket“, melyek tényleg már nem illenek bele a modern század keretébe. Mint a belügyminiszteriumtól leérkezett rendeletben közölt statisztikai kimutatás igazolja, a vidéki községek és falvakban elkövetett lopások, beörések, lókölések 70 %-át cigányok követték el; ennél fogva elrendeli a belügyminiszter, hivatkozással 1881. évben ez ügyben már hozott rendeletre, hogy a cigányokat a hatóságok ne engedjék a községek és falvak határában huzamosabb ideig letlepedni. Kivételt képeznek ezen tilalom alól azok a cigányok, kik szabályszerű hatóság engedélyvel vásárookra árulni járnak, vagy pedig azok a cigány karavánok, melyek vásárra menetelük községről-községre bizonyos meghatározott időre tartózkodási engedélyt nyerne.

* **Sötét szándék.** Delmedico Péter részelővágó feállított tegnap este a III. kerület kapitányságra s elmondta, hogy felesége merényletet akar elkövetni ellene. Az asszonyt rögtön megidézték. Tagadta, hogy az urát bántani akarná.

— Csak magamat meg a gyermekeimet akarom elpusztítani.

— Miért?

— Mert az uram nem enged, hogy szolgálai menjek, pedig nincs kenyér a házuknál.

Megmotozták az asszonyt, a kinél egy üveg vitriolt s nagymennyiségű lugkövet találtak. Delmedico jelentése tehát igaznak bizonyult. A veszedelmes asszonyt rendőri felügyelet alá helyezték.

* **Tragikus halál.** Megdőbbsent szerencsétlenség történt tegnap Radegund stririi fürdőhelyen. Az ottani Mautnor-fogadó melléképületeiben tegnap a hajnali órákban tűz ütött ki, a mi a felriasztott lakókat gyors menekülésre készítette. A vendégek közt volt felsőgyőri Nagy Ivánnak, a Magyar Tudományos Akadémia volt tagjának özvegye is, aki két szép lányával nyaralt Radegundban. A rendkívül megijedt nők a gyorsan terjedő tűz elől az ablakon dobáltak ki holmijukat, egy nagy kosár ruhanemű kivételével, melyet szintén meg akartak menteni és sietve vonszolták magukkal a szálló lépcsőjén.

Nagy Ivánné, a ki idősebb uriaszony, a nagy sietségben ruhájában megbotlott, a lépcsőn hanyatvágódott és egy nehéz koponyasebből vérezve eszméletlenül terült el.

A tüzet eközben eloltották és Rupprich fürdőorvos sietve érkezett Nagy Ivánné segítségére.

De a szerencsétlenül járt asszonyt nem lehetett megmenteni. Nagy Ivánné ma reggel 24 órai szenvedés után, kétsebbeesett leányai karjai közt meghalt.

Az ott időző magyarokat az eset mélyen megdőbbsentette. Nagy Ivánné koporsójára díszes koszorút helyeznek, a halottat magyar pappal szenteltetik be és a sírnál valószínűleg Szily Kálmán az Akadémia ott időző főtitkara mond bucsubeszédet.

* **A női kereskedelmi tanfolyamok korlátozása.** Csak a napokban közölték egyes lapok, hogy a fővárosban százakra menő növendék végező sikerrel a női kereskedelmi tanfolyamot; — most az országos iparoktatási főigazgató a tanfolyamok korlátozása céljából a következő felhívást bocsátotta a tanfelügyelőkhöz.

«A női kereskedelmi tanfolyamokat végeztet növendékek jelentékeny része nem képes megfelelő foglalkozást találni, azért szükségesnek mutatkozik a tanfolyamok korlátozása. Nezetem szerint megfelelőbbnek tartom, ha a vidéki városokban 2—3 évenként tartatik ilyen tanfolyam, a mi által elérhető lesz az, hogy a végzett tanulók alkalmazást is nyerhetnek. Egyelőre a korlátozás tárgyában nem kívánok miniszteri rendeletet provokálni, hanem czélszerűnek tartom, hogy tanfelügyelő ur szives figyelmét erre a tárgyra fordítsam és felkérjem, hasson oda, hogy a jövő tanévben ilyen tanfolyam ne szerveztessék.»

* **Ady Endre** versköteté, mely még a múlt héten megjelent, kapható László Albert könyvkereskedésében, valamint a szerzőnél is, lapunk szerkesztőségében. A Hoffmann és Kronovitz nyomdájában készült izléses kötet ára 1 frt.

* **Nagy tűzijáték.** Julius hó 16-án vasárnap a nagyerdőn, a leveles csárda határmegétti tisztáson, katonai zenekar közreműködésével. Műsor: A tűzijátékot megelőzőleg a katonai zenekar délután 6 órától kezdve játszik. Időközönként léggömbök bocsáttanak fel,

1. Röppentyű-verseny (100 db lesz felbocsátva.)
2. Hold és nap összeütközése.
3. Futkosó bolygó.
4. Pusztai szélmalom.
5. Tűzoszlop (9 méter magas, rendkívül meglepő.)
6. Tűz-elefánt (másodszor) mozgó alak.
7. Vasuti mozdony távolból, fűtyölve szalad be az állomásra.
8. Sürögny, hogy a mozdony megérkezett.
9. Niagara vizesés.
10. Álló nap.
11. Szökő-kut.
12. Egy vár és egy hadihajó ostroma.
13. Jó éjt.
14. Szines bengáli tüzek.

Azon érdeklődés, a mely az első tűzijáték előadásomnál a t. közönség részéről nyilvánult, arra buzdított, hogy semmi költséget és fáradságot nem kimélve oly nagyszabású tűzijátékot rendezek, a mely a legmagasabb igényeket is kielégítse. A múltban előfordult rendtelenségek következtében a legszigorubb kötelességemé teszem, hogy mindenki a megfizetett helyén zavartalanul élvezhesse az előadást. A tűzijáték területére vezető ut, ugy menet mint a tűzijáték után faklyákkal lesz megvilágítva. A tribünön levő ülőhelyek számozottak lesznek a zavar kikerülése végett. Helyárak: 1—3 sor 40 kr. 4—6 sor 30 kr. 7—10 sor 20 kr. Állóhely 10. Ülő helyeken 10 éven aluli gyermekek felét fizetik az áraknak. Jegyek előre válthatók: Leidenfrost Gy. és Mendelovits Lajos ur üzletemben, A tűzijáték kezdetét veszi pont 8¹/₂ órákor es tart egy teljes óráig. Kedvezőlen idő esetén ha délután 4 óráig esik, a következő vasárnap tartatik meg. Tisztelettel Leidenfrost Gy. A helyi vasut éjjeli 12 óráig közlekedik.

* **Krivány Böske könyvecskéje.** A nagy pörbe, mely még csak kezdet kezdetén van, bele kerültek már Krivány gyermekei: Laczi, Dénes, Valér, Böske és János. Mikor ugyanis Arad megye foglalt, lefoglaltak olyan ingókat is, melyk állítólag Krivánné és gyermekei tulajdonát képezik, a többek közt ékszerek, kötvények és takarékpénztári betétkönyvek. Ez ellen Krivánné ügyvédje, dr. Kertész Miksa és a kiskoruak nevében dr. Keresztes Gyula ügyvédnek előterjesztést adtak be, melynek az aradi kir. járásbírósg részben helyt adott s több lefoglalt ingót többek között egy takarékpénztári könyvet, melyen „Böske“ név volt látható, a zár alól feloldott. A megye képviselőiben dr. Szathmáry Béla alügyész ez ellen fellebbezést adott be s a nagyváradi kir. ítéltábla e fellebbezésnek helyt adott, az aradi járásbírósg ítéletét megváltoztatta s az ingókat továbbra is zár alatt hagyni rendelte.

* **Halálozás.** Özvegy Orokocsi Nagy Gáborné szül. szobi Szecsey E z t r n e k folyó hó 11-én életének 61 évben a debreczen városi kórházban elhunyt. Földi részei 1. hó 13-án délelőtt 10 órákor, a kórház halottszobájában az ev. ref. egyház szertartásai szerint tartandó rövid ima után, a Hatvan-utcai sírkertben örök nyugalomra tetetni. (A temetést Dankó terek, intézete rendezi.)

x **Egy kereskedelmi szaktanfolyamot** kitűnő sikerrel végzett fiatal nő alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

x **20 krajczárért egy tanyai gazdaság.** A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez idén rendezi első mezőgazdasági kiállítását Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendeztetik, a melynek huzasa a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény 50.000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövetkezett intézetek keszek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre.

Kötelességünknek tartjuk olvasóink szives figyelmét e sorsjátékra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhasznu czérra, amelyet az előmozdítani igyekszik, annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk a sorsjáték iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendősegek örvendenek.

Első Léánykihásaitási Egylet m. sz. Folyó évi június hóban 1341 jutalékra z iratott be és ná-zjutalékok fejében 13118 frt 46 kr fizettetett ki. 1899 január 1-től június 30-ig beirt összes jutalékreszek száma 6464 és a kifizetett ná-zjutalékok összege 120.114 frt 82 kr. Debreczen és Hajdunegye vezérképviselője B a u m M i k s a Miklós-utca 11. szám.

Az özvegy és leánya.

— Történet az anya szivéről. —

Az anya szivéről szól ez a történet is, mely egy közeli vidéki városban történet; az anya szivéről, melynek önfeláldozó szeretetéről annyi veret, legendát, drámát irtak mar.

Ez a história nem poeta fantáziájában született; de azért tele van fényvel és glóriával, mely az anya szivet veszi körül.

Az anya és leánya — így kezdődik a történet — otthon a varrógépen szorgalmasan dolgoztak egy helybeli üzlet számára. — A házban, ahol laktak, lakott valami kishivatalnok is, az embertömegnek azon fajtájából, a kik nem óhajtanak többet, mint békében lemorzsolgatni a rárótt terveket.

Nem volt már fiatal ember, sőt erősen gázolt a harmincasokban. Hogyan nem — hát csak megismerkedett az özvegygel és leányával. Azután rendes látogatójuk lett. — Majus havában az özvegy és leánya elköltöztek a házból. A kihivatalnok azonban nagyon zokon vette ezt, azután megint csak járogatni kezdett hozzájuk, persze ritkábban.

Egyszer aztán nem fogadták; a pinczében lakó asszony azt mondta, hogy beteg van a háznál. A szemhunyorgatásaiból azonban még a vak is kiolvashatta volna, hogy valami bibi van a dologban. A következő napon aztán levelet kapott a férfi melyben az özvegy kéri, hogy legyen kiméletes és kerülje el a háza táját. Harom hónapig nem is ment hozzájuk, de azután megint csak meglátogatta őket.

Akkor már hárman voltak a kis jövevény-nyel. Az özvegy is, a leánya is irult-pirult, a fiatal ember szintén, de azután tulesve e kellemetlenségen, megint csak úgy elbeszélgettek, elnevetgettek, mint azelőtt.

Persze azt a kényes dolgot nem hozták elő, pedig a fiatal ember oldalán nagyon furta a kíváncsiság és nem egyszer volt már a nyelven a kérdés:

— Ki a gyermek?

Szegyelte ugyan, de megkérdezte a házbelleiktől. Azok azt mondták, hogy a — kis-asszonyé.

Masnap előhozta a dolgot. Az anya és leánya elsapadt, a fiatal ember szintén. Legelőször az asszony tért magához első, kinos meglepetéséből.

— Ki a gyermek? — mondta reszkető hangon. Hát ki volna másé mint az enyém!

Erre a váratlan fordulatra nem volt elkészülve a férfi, de meg a leány sem.

A fiatal özvegy kipirult arccal állt a varrósasztaluk mellett, a leány pedig ráhajolt munkájára, melyre sűrűen hullottak a könnyei. A férfi érezte, hogy most rajta van a sor. Fééken hebegett valamit komoly szándékról, hatszáz forint fizetésről, a nőtlenségről, a házasságról, meg tudja isten, mi mindenfelől.

— Holnap délelőtt ismét tiszteletemet teszem — hebegette és zavartan távozott.

De nem csoda, nagyon furcsa egy história is az ilyen: a házbelleiek a kisasszonyra fogják, az özvegy pedig magára vállalja. Hát melyiknek biggyen most? Melyiknek?

— De hopp!... Mire való az anyakönyvi hivatal? Ott megtudja az igazságot. El is ment. Meg is kapta a fölvilágosítást.

A gyermek anyjának az özvegy neve volt beírva.

Masnap beállított ígérétehez képest délelőtt, kissé visltes szalonkában, mi némi ünnepélyes színt kölcsönzött a látogatásnak. A leánynak hirtelen dolga akadt s kiment, a mire a fiatal ember csendesesen bejelentette szándékát.

— Kérőben vagyok...

— A leányom kezét? Ugy-e?

— Hát, hát...

— Gondolja meg a dolgot... Nagyon rossz a világ, még megszólnak, hogy — és kipirult, égő arccal tette hozzá — olyan lányt vesz feleségül, akinek az anyja...

Tovább már nem mondhatta a zokogástól.

— Csendesüljön — mondta szelíden a férfi. Nem is a leánya kezét kérem én, hanem a magáét.

— Hát a gyermek?

— Fölneveljük!

— Hát a leánnyal mi lesz!

— Férjhez adjuk, hiszen van még sok felesületes ember is...

Ime, az anyaszív legújabb legendája. Az edes anyja inkább magára vállalta volna a kis szegényt, csak hogy bűbe esett, szerencsétlen leányát megmentse.

LEVELEK.

Az elmulasztott hétről.

Tovább mint egy hét, távol voltam Debreczentől. Hirt is alig hallottam felőle. Egy fővárosi lapban olvastam csupán valamit egy felállítandó múzeum tervéről. De helyi lapot nem olvastam még a Debreczen-t sem. — Most mikor hazajöttem, ugyancsak érdeklődöm a hos-zu het eseményei után, hogy bejöhessenek a — hetikrónika-írásba.

Alig történt bizony valami. A múzeum felállítása is sokára teljesíthető terv.

De hogy is juthassunk mu eumhoz, mikor emléktablára sem telik. Már pedig a legutóbbi műkedvelő előadásból aligha fog telni. Valamint ségesen a Szacs-vayék hangverseny-jövedelme sem volt elég alapra egy hangverseny körüthöz. Ezt bizonyosan tudom. Első hangversenyőke: Zilahon tartották, de biz' azt alaposan elmosta a zápor. Szegény bohém-társaság alig tudott tovább utazni. A zápor akkor is szakadt mikor a vonathoz kikisértem őket. De azért nagyon jó kedvük volt. Mindenaron rean akartak ruházni a zilahi jövedelmet... Volt eszem, hogy ne fogadjam el!...

... Szomorú idők jarnak különben a vidéken. Legalább oda lenni a Szi-agvágban. Zápor, jégeső majdnem minden nap. Az öreg Meszes-hegyről csak úgy rohant le a zuhogó zápor, majdnem előtve a völgyben a várost.

Szomorúan néztem a jégverte hegyekre. Milyen jó szüretre, milyen jó borokra volt kilátás. Csak volt, a jég levert mindent!

Arra felé is arának már. Szomorú aratás. Nebez bajjal vagja a kaszás a vadborótól lefogott búzát s en, ki szeretem egy kissé a romantikát, egy notát sem hallottam az arató lányoktól. Sőt — oh szent romantika — talán még k a r o m k o d n a k is.

Ilyen az élet ott a vidéken. De erről a nagy városban mit sem tudnak. — Ábrahám főügyész ur pedig epen semmit. Ő meg a lapok olvasásával is felhagyott, a mint hallom.

Okosan főügyész ur! Debreczen magyar város, jó magyar hivatalnokainak is kell lenni! A ki pedig jó magyar, az még most sem igen szokott olvasni. (Nem a főügyész ur buzgókodik a múzeum felállításán?...) Hanem a szeskereskedők szaklapját csak olvassa tán a főügyész ur. Abból meríthette azt a rengeteg bölcsességet, melylyel annak idején a szeszüzletet megvédelmezte. Még okosabban! Szesz kell a magyarnak, nem sajtószabadság!!

Egyébként oh Debreczen, oh művészetpártoló, olvasni szerető, szeszszel kereskedő Debreczen, mégis nehezen voltam távol tőled.

Itt vagyok és várom, hogy milyen eseményeket dobsz ki magadból s miről írhatok majd a hét krónikájában!...

Dyb.

CSARNOK.

Rózsabokor a domboldalon.

Írta: KRUDY GYULA.

I.

Az íróember szerencsétlén, a muzsik még szerencsétlenebb, de a piktor, mondom: a piktor, aki biztosan kezeli ecsetjét vásznán az derék csillag alatt született.

Itt van például a Dedicser kertje alatt a

vadrózsa-bokor. Mi szép ez, mi gyönyörű ez? Festeni kellene itt tudni. Pedig csak egy vadrózsa-bokor, a barna kövecskés dombon, elől a Dedicser szép tornácos fehér háza, közébe a kert hivany virágokkal. Itt csak a vadrózsa terem meg. Alul a városkának kényei füstölögnek. Dél van. Majus. És az ég azurkékével mint egy régi velencei templom középkori kupolája borul a földre. Itt-ott barányfelhőskek vándorolgatnak a csodálatos egboltozaton, a vadrózsa nevetve ringanak a májusi fúvadásban. Valahol a domb alján rigó beszélget. Ekkor a ház felől kialast hoz a légaramlás:

— Gina, Gina...

Ugyan hová lett Gina? Ezt kérheti a fehér ház gazdája, Zuz János ur magában. Gina csinos fejcskéjére ugyanis kendőt kerit neha és ejárkat erre meg ama ra a dombon. A domb, az egész, le a városkaig a Zuz János ur tulajdona, így szabadon lehet menni akármerre. De megis csak mikor már délre jár az idő!...

A hívogató kiáltás ismételtetik János urtól a piros-fedelű csinos ház tornáczaról. Ismét nem jelentkezik rá senki. Ej, ej, hová lett ez a Gina?

— Ekkor kidugja mamzell Dory szénaboglyas lejtet egy ablakon. Szinte sikolt midőn szól:

— Ismét nincs itthon, ismét nincs itthon? Ó, ó!...

Most hirtelen hátra kapja lejtet bizonyosan elajul, mint rendesen. János ur nagy szakallába dörmög valamit. Azt hogy a mamzell az örökös ajuldozások helyett jobban tenné, ha a gondjaira bizott leánykára vigyázna... De ekkor im a domb tetőn a keskeny ösvényen megjelenik Gina.

Egyik kezében cipőcskeit hozza, a másik kezében pilangókkal teit himzett harisnyát, a másik kezében egy nagy csomó vadvirág. Futva igyekszik a ház felé. János ur meggesen akar ranezni először, de aztán el simul az arca.

— Erre ugy sem látja senki a leányt, — gondolja, — de artana vajjon egy kis szidas?

Gina ekkor belép a kapun.

A festők szerencsés csillag alatt születek. Most egyszerűen ide kellene rajzolni Ginát az ő tizenöt evenek gyönyörű pompájában. Így szaporítva a szót; nem oly bájos és ragyogó, a milyen valójában. Gömbölyű labacskák, nagy-zerűek s kedvesen tapossák a májusi földet, a nevelése fülemilesző s a szeméi rózsaszínű arcában ragyogók, amint csak egy 15 éves leány szemei ragyoghatnak. Nem lehet őt lusta pennával kellőképp leírni. Csak egy vadrózsa-bokor a domboldalon, és egy 15 éves illato leányka, de persze, persze ilyenkor inkább képzelődésnek kell tert nyitni. Neha alomban láthatói tünderleánykakat, kik kacagva hemperegnek virágos mezőkön és rózsaszírommal dobaják meg nagypajkosan az országút vadorát. Körülbelül ezek közül való Gina.

Igen, igen, rózsaszírommal dobálta meg először Gina is Józsefet. A kökénybokrok mögé elrejtözve Gina, kirándulásai alkalmával — ezek inkább forradalmi mozgalmak voltak manzell Dory zsarnokságai ellen — észrevett gyakran egy fiut, a ki a domb tetőn hevert és könyveket forgatott. Ez a fiu csinos barna legény volt, neve Elek József tanuló »városkánk gimnáziumában derék piaristáinknál», a miot azt mondani szoktuk otthon.

Ő de járt fel a domb tetőre; klasszikusok és tudós matematikával foglalkozott óraszámra, s így történt valamiképpen, hogy Gina egyszer megdobálta őt a vadrózsa-bokor szirmaival. E miatt volt is egy kis harag, József a zsebeibe dugta a kezét és feszesen nezett előre: »végre is csak gyermek és csak egy leány,» mondá és lovagiasan lépett hátra. Persze ezért ismét baj volt. [Hát nem szemtelenség ez! Csak egy leány!... De végre össze ismerkedtek és megbékültek,

József így elmondta, hogy egy esztendő mulva városkánkából Egerbe utazik, itt két

papruhát
juszakát
püspök

A
pott ki s
gyanusn
szedelem
mivel m
megy am
fehér sz
jatekokat
Dél
dombnak
ügetett,
egy fiata
szakalú
urhoz, a
nagy szá
máshoz.

Az
mánybi t
porjának
hazai ipa
Eze

elelmi sz
a kertész
lacionali
lafatos,
munkáká
mészetén
míndez-
igaros-cse
műléírás
írodájaba
u. 3-5
jelentkez
lágosítást
az ajánl

Kö
gulat ele
magyaror
Buza röv
1/4 — 1
tár-dej
tárdejür
ártartó.

Miért

Ha
helyét p
sooló gy
kultur n
bizonyos
vetőmag
velese v
anyoznak
gok. Leg
len, mert
mányföld
gyája le
trágyázh
vetőmag
veli, kik
talaj terr

Ha
veli meg
mése mi
is gyors
Ha
ha szorg
potba, h
mélyébe
gyökerek
gyomok
karára a
elvonják

Fig
trágyázot
károsabb
Minél sze
annál ke
tartalmaz
mészetes

papruhát ölt. Ugyanekkor csinos serkedő bajszkáját is leborotválják. Nem kár, mert püspök lesz. Bizony ilyen az élet.

II,

A lehuzott cipők miatt Gina nem kapott ki sem az apjától, sem a mamzellótól. Ez gyanusnak mutatkozott, nagy, igen nagy veszedelem készülhetett. Talán zárdába viszik, a mivel már régen fenyegetik? Óh ez nem megy ám olyan könnyen. Persze itt hagyni a fehér szép házat, a dombot és a különböző játékokat. Csak úgy menne ez? ...

Délutánra kis Focsi gyekezett fel a dombnak. Könnyű fogat elért két pejlovacskát ügetett, a bakon vén kocsis, a hatu so ülése egy fiatalabb és egy der-sszakállu ur. A deres szakállu ur csodálatosan hasonlított Zuz Janos urhoz, a mint a Janosok, de különösen a nagy szakállu vén Janosok hasonlítanak egy máséhoz.

— Folyt. köv. —

KÖZGAZDASÁG.

Az 1900-i párisi kiállítás magyar kormányosi tosa a magyar osztály néhány csoportjának installationalis munkálatait lehetőleg hazai iparosok által akarja elkészíttetni.

Ezek a csoportok a mezőgazdaság és élelmi szerek csoportja, a fészőipari csoport, a kertészeti méhészeti csoport stb. Az installationalis munkák az összes acs, asztalos, lakatos, mázoló, kárpitos, feső és szobrász munkákat foglalják magukba és a dolog természeténél fogva csakis úgy létesíthetők, ha minden munkakra egy azon iparos, vagy iparos-csoportok vállalkoznak. A tervek és műléiras Balint és Jambor művezető építészek iradjában (Nagy mező utca 43.) naponta d. u. 3—5 óra közt megszerezhető, ugyanott a jelentkezők minden irányban nyerhetnek felvilágosítást. Tekintettel a munkák sürgőségére az ajánlatok e hó 25-ig benyújtandók.

Közgazdaság. (Gabonapiacz.) A hangukat eleinte nyomott volt, később ausztriamagyarországi szállárabb jelentésekre élénkült. Buza rövid és hosszú határdeje szállításra 1/4 — 1/2 márkával alacsonyabb. Rózsa rövid határdeje szállításra kereséit, hosszabb határdeje 1/4 — 1/2 márkával gyöngébb. Zab ártartó. Az idő nagyon meleg.

Miért szükséges a trágyázás.

Ha azt látjuk, hogy kultur növényeink helyét pásztortáska, szikfű virág s más hasonló gyomok foglalják el, továbbá, hogy a kultur növények igen igen silányan fejlődnek, bizonyosak lehetünk arról, hogy vagy rossz vetőmagot használtunk, vagy a talaj megművelése volt hiányos, vagy pedig a talajból hiányoznak a szükséges növényi táplálóanyagok. Legtöbbszörre mind a három ok van jelen, mert a jó gazdának ha rétjeit és takarmányföldjeit jól trágyazza és műveli elég trágyája lesz, hogy szántóföldjeit is rendszeren trágyázhassa, ha ezerkivül tiszta, jól csirázó vetőmagot használ, a földjeit gondosan megműveli, kikerüli földjeinek elgyomosodását s a talaj termőkepes állapotban marad.

Ha ellenben földjeit és rétjeit nem műveli meg kellően és nem trágyazza, úgy termése mindig silányabb lesz s vagyoni állapota is gyorsan fog hanyatlani.

Ha földjeinket nem trágyázzuk kellően, ha szorgos műveléssel nem hozzuk oly állapotba, hogy a levegő és víz könnyen a talaj mélyébe juthasson s ennek következtében a gyökerek jól terjeszkedhessenek s végre ha a gyomok elhatalmasodnak s kultur növényeink kárára a talajban levő növényi tápanyagokat elvonják — ne várjunk jó aratást.

Figyelembe veendő, hogy a kellően nem trágyázott földeken a száraz időjárás sokkal károsabban hat, mint a jól trágyázottakon. Minél szegényebb a talaj, a talajban levő víz annál kevesebb feloldott növényi tápanyagot tartalmaz s ez a gyökér életműködésére természetesen káros befolyással van; minél sze-

gényebb a talaj vízben, annál kevesebb tápanyagot oldhat fel a kevés víz.

A tápanyagokban szegény vagy túlszáraz talajokon, tehát a növényzet mindég silány. Ilyen helyt a növények lombozata sokkal több vizet parologtat el, mint a jól trágyázott talajon, mert gazdag talajokban a gyökereknek kevesebb nedvességet kell felveenni, hogy a növényt elegendő táplálékkal lassák el. A fák, a szőlő, de minden kulturnövény nyár derekán fejlődésében többszörre visszamarad, mert hiányzik a talajból az elegendő nedvesség, ha azonban jól trágyázzuk, a fentebb említett oknál fogva a növények kevesebb vizet fognak elparologtatni, mert a kevesebben is elegendő táplálékot találnak s így a télen gyűjtött nedvességet is jobban megőrizvén a szárazságot jobban fogják eltűrni.

Tekintettel már most arra a tapasztalati tényre, hogy tíz év alatt csak kettő van olyan a mely igazán jó termést szolgáltat, ellenben 8 termés közepes és rossz, minden gazdának úgy kell berendezkednie, hogy közepes vagy rossz termések alatt se menjen tönkre, de semmi esetre sem szabad a jó évekre számításra, mert ezek busás jövedelmet adnak; de mégsem annyit, hogy a rossz évek deficitjét fedezhessek,

Ezt pedig el lehet érni a gyakori szántással s a gyakori trágyázással. Minél gyakrabban szántjuk minél gyakrabban és jobban trágyázzuk talajunkat, annál egyenletesebb és biztosabb terméseket fogunk arról aratni, miként azt különösen a múlt év sz. mos helyen igazolta.

Azoknak a tápláló anyagoknak, melyeket a növények magmennyiségben nagymennyiségben igényelnek s ezek között is első helyen a foszforsavnak bőségesen kell jelen lenni a talajban, hogy a termés is bő lehessen. Jelen vannak ezen tápláló anyagok az istállótrágyában s csupán a foszforsav hiányt kell pótolni szuperfoszfát alakjában, a mit ha megteszünk — a csekély kiadási többlet — mert ma már a szuperfoszfát igen olcsó, bőségesen kárpótoltak a — bizonyosan — nagyobb termés által.

A talajnak jobb művelése, intensivebb, gyakoribb és okoszerűbb trágyázása nem lehet elég melegen a magyar gazdaközönség figyelmébe ajánlani, mert éppen ezek a dolgok, a melyekre a gazdaközönség elég figyelmet ma még nem fordít s a melyek miatt oly gyakran tulsilány a termése.

Budapesti gabonatözsde.

Julius 13.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z s a	kilós	Ár 100 klg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtig		frttól	frtig
Bánsági ó	76	9.45	9.55	80	09.75	09.85
» »	77	9.60	09.65	81	09.00	00.00
» »	78	09.65	09.70	82	—	—
Tiszavidéki ó	79	09.70	09.80	—	09.75	09.80
» »	76	9.45	9.55	80	—	0.00
» »	77	9.60	9.70	81	00.00	00.00
Festvidéki ó	78	09.60	90.70	82	09.65	09.75
» »	79	09.70	90.80	—	—	00.00
» »	79	9.75	9.75	80	—	—
Fehérmegyei ó	76	9.30	9.40	81	09.61	09.70
» »	78	9.45	9.55	82	—	—
» »	79	09.60	09.70	—	—	—
Bácskai ó	76	9.30	09.30	80	—	—
» »	77	9.30	9.40	81	00	00
» »	78	9.40	09.45	82	0000	00
Észak ma	79	9.45	—	—	—	—
» »	—	—	—	80	—	—
» »	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Ár kilógram
Rózsa elsőrendű uj	70—72	7.15 7.30
» másodrendű »	—	7.00 7.10
Árpa takarmánynak »	60—62	6.5 6.35
» égetni való —	62—64	5.80 6.10
» serfőzdei —	64—66	6.50 7.00
Zab — — — — uj	39—41	5.8 6. —
Tengeri bánsági — uj	—	4.50 4.60
» más nemű »	—	5. — 5.25
Repce bánsági	—	4.15 4.45

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. Julius 10. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgron felüli 40—40½ kr. Közép (paronkint 300—400 klg. súlyban 42—42½ kr. Fiatal, nehéz (paronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 42½—43 krig. Fiatal közép (paronkint 251—320 klg.) 43½—44 krig. Fiatal könnyű paronkint 250 klg-ig terjedő súlyba. 44—45 kr. Szerbiai: nehéz (paronkint 250 klg-ig felüli súlyában) 44—44½ krajczárig. közép paronkint 240—260 kilogrammon súlyban) 43½—44 krajczárig. Könnyű (paronkint 240 klg-ig terjedő súlyban) 44—45 krajczárig

Sertéslétszám: 1899. évi Julius 9-en — volt készlet 44.096 darab, 1899 Julius hónap 10-én felhajtott — drb, 1899 Julius hónap 10-ik napján elszállított 470 drb 1899 Jul. hó 11-ik napjára maradt készlet, ben 43.626 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona

értékben

és több, kisebb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100,000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja **Budapesten:** a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8., vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzintézetek a **nyerő kívánságára** készek az

50.000 korona értékű főnyereményt egy hasonló értékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dolánytözsdekben egyéb elárúsió helyeken.

Viszontelárusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

 KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

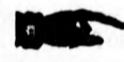

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Müsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

 reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos iverk, tabellák.

Részvénnyek, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

 igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.